



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Jiřího Gottwalda, v právní věci žalobců a) [REDACTED], bytem v [REDACTED], a b) [REDACTED] bytem v [REDACTED], oba zastoupené Mgr. Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem v Brně, Burešova 6, proti žalovaným **1) Krajskému ředitelství policie Olomouckého kraje** se sídlem v Olomouci, Tř. Kosmonautů 189/10, a **2) Ministerstvu vnitra** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 936/3, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

- I. **Určuje se**, že zásah žalovaného 1) dne 31. 10. 2015 spočívající ve:
- a) výzvě k prokázání totožnosti žalobců nrap. Stržínkem,
 - b) osobní prohlídce žalobce a),
 - c) přiložení pout žalobci a),

d) zajištění a znemožnění odchodu z ulice Opletalova v prostoru mezi ulicemi Ostružnickou a ulicí 8. května žalobci b) v době od 15:45 do 17:10 hodin,
e) zajištění a znemožnění odchodu z ulice Opletalova v prostoru mezi ulicemi Ostružnickou a ulicí 8. května žalobci a) od 15:45 hodin, následný převoz na obvodní oddělení Olomouc 1 a znemožnění jeho odchodu až do okamžiku, kdy byl propuštěn, **byl nezákonný.**

II. Žalovanému 1) **se přikazuje** zlikvidovat veškeré obrazové a zvukové záznamy žalobců pořízené v souvislosti s jejich ztotožněním dne 31. 10. 2015 a zlikvidovat záznamy o tomto jejich ztotožnění, to vše ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Ve zbytku se žaloba ve vztahu mezi žalobci a žalovaným 1) **zamítá.**

IV. Žaloba se ve vztahu mezi žalobci a žalovaným 2) **zamítá.**

V. Žalovaný 1) je **povinen** zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 18.401,40 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Zuzany Candiglioty, advokátky se sídlem Brno, Burešova 6.

VI. Žalovaný 1) je **povinen** zaplatit žalobci b) na náhradě nákladů řízení částku 18.401,40 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Zuzany Candiglioty, advokátky se sídlem Brno, Burešova 6.

VII. Žalovaný 2) **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Úvod:

Dne 31. 10. 2015 se konalo na Horním náměstí ohlášené shromáždění organizované Dělnickou mládeží, jejímž účelem měla být kritika kroků evropských

politiků ve vztahu k migračním otázkám. Shromáždění mělo být zahájeno na Horním náměstí, odkud se jeho účastníci měli vydat na průvod ulicí Opletalova, 8. května, nám. Národních hrdinů, tř. Svobody, Pavelčákova a ukončeno mělo být znovu na Horním náměstí.

Žalobci se dostavili na Horní náměstí, neboť chtěli vyjádřit nesouhlas se shromážděním extremistů - Dělnické mládeže proti přijímání uprchlíků a za vystoupení z Evropské unie a obecně vyjádřit nesouhlas s radikalizací společnosti a rostoucí xenofobii.

Průběh událostí dle žalobců:

Dle vyjádření žalobce a), tento nejdříve pobýval na Horním náměstí, později, kolem 16. hodiny, přišel na roh ulic Opletalova a Ostružnická za ostatními lidmi, kteří zde společně postávali. Bez jakékoli předchozí výzvy nebo upozornění byli všichni lidé, kteří se zde nacházeli, obstoupeni z obou stran řadami policistů. Následně přišel policista z antikonfliktního týmu (dále jen "AKT") a sdělil, že všechny osoby, které se v prostoru nacházejí, budou ztotožněny z důvodu, že chtějí ztotožnit osoby, které se dopustily údajného přestupku v jinou dobu na jiném místě, a to ve vzdálenosti asi 200 m na Horním náměstí.

Žalobce a) odmítl výzvě k prokázání totožnosti vyhovět s tím, že k tomu nemá Policie ČR zákonný důvod. Policisté jej přímo na místě prohledali, avšak občanský průkaz u něj nenalezli. Poté mu nasadili pouta, přestože kromě odmítnutí prokázání totožnosti nekladl žádný odpor, a ani osobní prohlídce se nebránil. Následně byl převezen na služebnu Policie ČR v ulici Sokolská. Na služebně na naléhání příslušníka Policie ČR poskytl své osobní údaje a následně byl propuštěn.

Žalobce b) sled událostí popsal tak, že se dostavil na Horní náměstí okolo 15. hodiny. Při projevech členů Dělnické mládeže žalobce b) na místě popocházel, držel fotoaparát, případně s někým hovořil. Asi v 15:40 – 15:45 h se žalobce b) spolu s dalšími lidmi přesunul k ústí Opletalovy ulice na Horní náměstí, část se z náměstí odebrala jinam a naopak se k rohu Opletalovy a Ostružnické postupně dostavili další lidé, kteří původně na Horním náměstí nebyli. Část lidí postávala na chodníku a na silnici v Opletalově ulici, část na širším chodníku v Ostružnické ulici. Po chvíli postupně došlo k zablokování průchodu Opletalovou ulicí směrem z náměstí dodávkami policie a kordonem těžkooděnců a lidé zdržující se v ústí Opletalovy a Ostružnické ulice byli z obou stran uzavřeni složkami policie. Krátce po 16. hodině vedl policista z AKT krátký informační projev, ve kterém přítomné informoval, že se dopustili (neupřesněného) přestupku, proto policisté provedou perlustraci všech obklíčených osob, provede se vyhodnocení natočeného materiálu a předvolání těch, kteří se něčeho dopustili. Žalobce b) byl vyzván policistou ke ztotožnění asi v 17.00 hod., kterému se pod pohrůžkou převezení na služebnu povolil. Byl mu odebrán občanský průkaz, který byl stejně jako žalobce b) natočen na kameru, žalobce b) sdělil policistovi své telefonní číslo. Žalobce b) byl po 17. h propuštěn, aniž by mu bylo sděleno, z jakého přestupku je podezřelý nebo jiný relevantní důvod kontroly totožnosti.

Odůvodnění žaloby a žalobní petit:

Žalobci mají za to, že došlo k zásahu do jejich práv tím, že byli omezeni na svobodě, neboť je policie obklíčila na uzavřeném místě a znemožnila jim jej opustit, a dále bez právního důvodu po nich vyžadovala a vynucovala prokázání totožnosti, u žalobce a) došlo k osobní prohlídce a k použití pout a dalšímu omezení svobody formou převozu na policejní služebnu, u žalobce b) došlo k natáčení jeho obličeje i občanského průkazu na kameru, čímž bylo zasaženo do práva žalobců se pokojně shromažďovat a využívat při tom svobody projevu za účelem řešení veřejných záležitostí. Žalobci byli policií obklíčením vyloučeni z veřejného prostoru a z možnosti vyjadřovat názor směrem k ostatní veřejnosti a vyměňovat si s ní názor. Proto žalobci požadovali, aby soud rozhodl tak, že zásah Policie ČR dne 31. 10. 2015 spočívající ve výzvě k prokázání totožnosti žalobců, vynucování prokázání totožnosti žalobců hrozbou donucovacích prostředků a převozem na služebnu, osobní prohlídce žalobce a), spoutání žalobce a) a obklíčení a znemožnění odchodu z ulice Opletalova v prostoru mezi ulicí Ostružnickou a Mořickým náměstím v době od 15:45 hodin, a to v případě žalobce a) i v průběhu převozu na služebnu až do umožnění odchodu ze služebny, a v případě žalobce b) do umožnění odchodu z obklíčeného prostoru v 17:10 hodin byl nezákonný, a dále, aby bylo žalovaným přikázáno zlikvidovat veškeré obrazové a zvukové záznamy žalobců v souvislosti s jejich ztotožněním a zlikvidovat záznamy o jejich ztotožnění.

Vyjádření žalovaných:

Žalovaný 1) se k žalobě vyjádřil tak, že zásah policie nebyl nezákonný, a proto by měl soud žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Dne 29. 10. 2015 byl vyhotoven plán bezpečnostního opatření, během úvodních proslovů se na uvedené místo dostavila skupina kolem 80 odpůrců shromáždění. Tato skupina již při vstupu na náměstí intenzivně křikem a za užití pískálek, transparentů a hrkaček projevovala nesouhlas s oznámeným shromážděním, skupina obkroužila osoby účastníci se shromáždění a na tyto začala pokřikovat různé vulgarismy a slovně projevovala nesouhlas s odpůrci přijímání uprchlíků. Již uvedeným jednáním dané skupiny osob byl porušen zákonem chráněný zájem, kterým je nerušený výkon shromažďovacího práva před projevy, které by jej narušovaly či znemožňovaly. Vzhledem k napětí mezi skupinami nebylo z taktického hlediska v tomto okamžiku rozhodnuto o důsledném postihu, ale bylo rozhodnuto, že za užití sil pořádkové jednotky dojde pouze k preventivnímu oddělení obou táborů. V průběhu shromáždění došlo k vhození dýmovnice do davu osob, přičemž dvě podezřelé osoby byly zjištěny a následně omezeny na osobní svobodě a zajištěny, dále došlo k poškození zvukové aparatury pořadatele, což bylo vyhodnoceno jako přestupek proti majetku, a byla zajištěna jedna osoba. Bezprostředně před ukončením plánovaného shromáždění a započítím průvodu organizovaného Dělnickou mládeží se z Horního náměstí skupina osob nesouhlasících s ohlášeným shromážděním zcela záměrně a organizovaně vydala směrem k ulici Opletalova, kam měl vést průvod. Tato skupina ulici Opletalovu v celé její šíři zablokovala, aby tak záměrně, což bylo zřejmé z postoje a chování osob, zamezila plánovanému průvodu příznivců Dělnické mládeže. Neprodleně došlo k dohodě mezi policií, organizátorem shromáždění a zástupcem Magistrátu města

Olomouce a došlo ke změně původně ohlášené trasy průvodu, který se vydal na pochod ulicemi 28. října, 8. května, tř. Svobody, Pavelčákova a zpět na Horní náměstí, čímž došlo k zamezení střetu mezi skupinami. Z pokynu velitele bezpečnostního opatření plk. Mgr. Jiřího Musila bylo na místě dle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii zajištěno celkem 96 osob, a to z důvodu, že se tyto svým jednáním dopustily přestupku proti právu shromažďovacímu dle ustanovení § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím, kdy nepřístojným chováním bránily účastníkům ve splnění účelu předem plánovaného a řádně ohlášeného shromáždění s průvodem. Současně vznikla obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat. Následně bylo přistoupeno k provedení kontroly jejich totožnosti, přičemž po kontrole totožnosti byly osoby z místa průběžně bez zbytečného odkladu propuštěny. K otázce namítaného zásahu do práv žalobce a) žalovaný uvedl, že policista je oprávněn ze zákonných důvodů vyzvat osobu k prokázání totožnosti, přičemž konkrétní zákonný důvod posuzuje policista na místě podle jemu v té době dostupných informací, osoba je povinna se této výzvě podrobit. Podle zákonných povinností je policista povinen před provedením úkonu poučit osobu o důvodu provedení úkonu. Nprap. Jaromír Stržínek osobám sdělil, že kontrola totožnosti je prováděna z důvodu jejich jednání v době průběhu proslovů na shromáždění, přičemž příležitým důvodem k zajištění osob a výzvě k prokázání totožnosti bylo jednání související se zablokováním ulice Opletalova a tím znemožnění řádně nahlášeného pochodu. Vzhledem k okolnostem bylo zjišťování totožnosti legitimní a existoval zjevný věcný důvod pro tento postup policie, žádná z pravomocí ani kompetencí porušena nebyla. Co se týče zajištění osob z titulu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, tyto byly zajištěny výhradně k zamezení v pokračování protiprávního jednání, resp. udržení veřejného pořádku. Orgán policie musel dle § 58 odst. 2 zákona o přestupcích provést nezbytná šetření k zajištění důkazních prostředků, což bylo v první řadě ztotožnění těchto osob. Žalobce a) uvedl, že se chce zcela záměrně dopustit přestupku tím, že odmítne prokázat svoji totožnost a sdělit své osobní údaje. Vzhledem k tomu muselo dojít v souladu s ustanovením § 63 odst. 3 zákona o policii k předvedení této osoby ke zjištění totožnosti, jelikož bylo zřejmé, že ani při poskytnutí potřebné součinnosti nejsou policisté schopni na místě zjistit totožnost osoby. Žalobce a) měl nejprve výzvu uposlechnout a teprve následně tuto otázku řešit odpovídajícími prostředky obrany proti postupu policie. Z jeho strany se jednalo o jím nedůvodně vyprovokovanou nutnost postupu policejních orgánů, ke které by v případě jeho uposlechnutí vůbec nedošlo. Žalobce a) byl přiveden ke služebnímu vozidlu policie a byla u něho provedena v souladu s ust. § 35 odst. 2 zákona o policii prohlídka ve smyslu zjištění, zda se u osoby nenachází zbraň, a v souladu s § 54 zákona o policii mu byla přiložena služební pouta jako preventivní opatření, jelikož žalobce a) byl omezen na svobodě a bylo nutno jej eskortovat na služebnu policie. Jednalo se o případ dle § 54 písm. a) zákona o policii. Předvedení bylo provedeno na obvodní oddělení policie Olomouc I, přičemž po příjezdu na toto oddělení byla žalobci a) sejmuta pouta. Zde byl žalobce a) ochoten začít s policií spolupracovat, sdělil své osobní údaje a po ověření těchto údajů byla věc na místě vyřízena domluvou a žalobce a) byl neprodleně propuštěn. V souvislosti s úkony souvisejícími s omezením osobní svobody žalobce a) nebylo zjištěno porušení žádné platné právní normy. K otázce namítaného zásahu do práv žalobce b) žalovaný 1) uvedl, že v souvislosti s úkony souvisejícími se zjišťováním totožnosti žalobce b) nebylo

zjištěno, že by v průběhu úkonu policisté porušili obecně platnou právní normu či interní akt řízení. Žalovaný 1) je přesvědčen, že prokázání totožnosti a omezení osobní svobody žalobce b) bylo v souladu s platnými zákony. Naopak žalobce b) porušil platné zákony, když se dopustil přestupku proti právu shromažďovacímu dle § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím, kdy nepřístojným chováním bránil účastníkům ve splnění účelu předem plánovaného a řádně ohlášeného shromáždění s průvodem.

Žalovaný 2) se k žalobě vyjádřil tak, že dle jeho názoru namítaný zásah provedli příslušníci žalovaného 1) a nikoli žalovaného 2), a proto žalovaný 2) není ve věci pasivně legitimován.

Obsah správního spisu:

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že dne 14. 9. bylo Magistrátu města Olomouce oznámeno, že se dne 31. 10. 2015 v Olomouci na Horním náměstí uskuteční shromáždění organizované Dělnickou mládeží, jehož účelem měla být kritika kroků evropských politiků ve vztahu k migračním otázkám. Z Horního náměstí se účastníci shromáždění měli vydat na průvod ulicemi Opletalova, 8. května, Náměstí Národních hrdinů, třída Svobody, Pavelčákova a průvod měl být ukončen znovu na Horním náměstí.

Z úředního záznamu sepsaného dne 9. 11. 2015 pprap. Mariánem Grivalským bylo zjištěno, že tento se zúčastnil demonstrace jako velitel družstva a člen pořádkové jednotky Olomouckého kraje. Po příjezdu na Horní náměstí viděl dvě skupiny lidí. Větší, což byli účastníci demonstrace, asi 400 osob, a menší asi 100 osob, které na sebe pokřikovaly a hrozily si vzájemným napadením, a to oboustranně. Došlo k rozdělení obou skupin členy policejních jednotek. V jednom momentě už po rozdělení obou skupin hodil některý z odpůrců demonstrace mezi účastníky zapálenou svétlici. V momentě, kdy mělo dojít k ukončení proslovu a zahájení protestního pochodu, se všechny osoby, které byly proti uvedené demonstraci, organizovaně a cíleně přesunuly do ulice Opletalova v Olomouci. Tyto osoby se všechny postavily do ulice Opletalova tak, že zablokovaly celou tuto ulici, která v tu chvíli byla celá neprůjezdná a neprůchodná. Toto učinily, neboť věděly, kudy má vést trasa pochodu demonstrace a tímto chtěly úmyslně pochodu zabránit, některé si i sedaly na zem. Jelikož se tímto tyto osoby dopustily přestupku dle § 14 odst. 2 písm. h) zákona č. 84/1990 Sb. bylo rozhodnuto o ztotožnění všech osob, které se tohoto přestupku dopustily. Pprap. Grivalski dále uvedl, že se přesunul s družstvem k restauraci Potrefená husa a policisté provedli uzavření ulice a to z toho důvodu, aby mohlo dojít k zjištění totožnosti osob, které se v té době dopouštěly přestupkového jednání, a dále k tomu, aby se mezi tyto účastníky nedostaly osoby, které s uvedenou protidemonstrační akcí neměly nic společného.

Z úředního záznamu sepsaného dne 3. 11. 2015 plk. Mgr. Richardem Jílkem, zástupcem vedoucího Územního odboru Olomouc, PČR bylo zjištěno, že

v 15:00 hodin se na Horním náměstí v Olomouci shromáždilo cca 550 osob příznivců Dělnické mládeže, pravicového spektra a sympatizujících osob a během úvodních proslovů se na Horní náměstí zcela organizovaně dostavila skupina cca 80 příznivců LEX české pirátské strany a sympatizujících osob. Tato skupina již při vstupu na náměstí velmi intenzivně křikem a za užití píšťalek, transparentů a hrkaček projevovala nesouhlas s vedenou migrační politikou pravicové scény. Ve směru k ul. Riegrova obkroužila účastníky shromáždění a na tyto začala pokřikovat různé vulgarismy a slovně projevovala nesouhlas s odpůrci přijímání uprchlíků. Evidentně byl v uvedenou chvíli přerušen projev, neboť z důvodu značného hluku nebylo řečníkovi rozumět. Již uvedeným jednáním byl porušen chráněný zájem, kterým byl nerušený výkon shromažďovacího práva před projevy, které jej narušily či znemožnily. Vzhledem k napětí mezi skupinami a možné další eskalaci jednání nebylo z taktického hlediska rozhodnuto o důsledném postihu, bylo rozhodnuto o preventivním oddělení obou táborů. V průběhu shromáždění bylo zaznamenáno vhození dýmovnice do davu osob, přičemž dvě osoby podezřelé z uvedeného jednání byly zajištěny a následně omezeny na osobní svobodě, a dále došlo k poškození aparatury Dělnické mládeže, rovněž byla jedna osoba zajištěna. Bezprostředně před ukončením plánovaného shromáždění a započítáním předem ohlášeného průvodu organizovaného Dělnickou mládeží se z Horního náměstí výše popsaná skupina osob levicového spektra opět zcela záměrně a organizovaně vydala směrem k ulici Opletalova, kde měl být veden původně ohlášený průvod. Tato skupina ulici úmyslně a v celé své šíři zablokovala, aby tak zcela záměrně zamezila plánovanému průvodu. Vzhledem k předchozím incidentům a skutečnosti, že u některých zajištěných osob byly nalezeny zbraně, hrozila v daném okamžiku důvodná obava, že dojde ke střetu mezi příznivci obou táborů a především k hromadnému narušení veřejného pořádku, potažmo k ohrožení osob. Z uvedeného důvodu došlo neprodleně ke změně ohlášené trasy průvodu, který se vydal na pochod ulicemi 28. října, 8. května, třída Svobody, Pavelčákova a skončil na Horním náměstí. Po skončení průvodu bylo shromáždění ze strany organizátorů Dělnické mládeže ukončeno. V ulici Opletalova došlo k hromadnému zajištění celkem 93 osob, které dlouhodobě a zcela záměrně svým jednáním blokovaly ulici Opletalova v Olomouci, čímž se dopustily přestupku dle ust. § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím. Nutno konstatovat, že bylo přistoupeno výhradně k zajištění osob, které se dopustily protiprávního jednání, nikoliv náhodných osob nebo procházejících. Byla provedena kontrola totožnosti osob, přičemž po pominutí důvodů zajištění byly osoby z místa průběžně, bez zbytečného odkladu, propouštěny (doba omezení osobní svobody posledního z nich 17:10 hod. dne 31. 10. 2015).

Z úředního záznamu sepsaného dne 14. 12. 2015 por. Bc. Ludkem Stolaříkem, komisařem OVK Jeseník bylo zjištěno, že tento se snažil vyjasnit okolnosti související s poučováním osob, které byly na místě zajištěny a u kterých byla prováděna kontrola totožnosti. K dané věci pouze zjistil, že osoby měly informovat členové AKT o tom, jak bude kontrola probíhat, a jako důvod kontroly nrap. Bc. Jaromír Stržínek těmto osobám uvedl, že se mezi kontrolovanými osobami nacházejí osoby, které se dříve na Horním náměstí dopustily přestupku. Nrap. Jaromír Stržínek por. Stolaříkovi uvedl, že členové AKT občany pouze informují a v žádném případě toto informování nebylo poučením ve smyslu zákona

o policii a důvodech omezení svobody a důvodech ke zjištění totožnosti. Z úředního záznamu sepsaného dne 18. 12. 2015 prap. Bc. Tomášem Ondrejkočem, který byl členem AKT, bylo zjištěno, že byl ve dvojici s nrap. Bc. Stržínekem a že dostali pokyn od velitele AKT Kleinera, že se mají přesunout do ulice Opletalova a sdělit skupině osob, že se dopustily protiprávního jednání. Komunikaci měl na starosti nrap. Stržínek.

Z úředního záznamu sepsaného dne 5. 11. 2015 hlídkou SKPV odboru obecné kriminality PČR bylo zjištěno, že při demonstraci na Horním náměstí, na něž se organizovaně přesunula celá skupina cca 80 osob, která již při vstupu na náměstí velmi intenzivně křikem a za užití píšťalek, transparentů a hrkaček projevovala nesouhlas s projevem. Evidentně byl v uvedenou chvíli přerušen projev, neboť z důvodu značného hluku nebylo řečníkovi rozumět. Uvedeným jednáním bylo narušeno shromáždění Dělnické mládeže. Kolem 15:40 hod. se přesunula skupina cca 80 osob i s transparenty do ulice Opletalova, tuto úmyslně a v celé její šíři zablokovala, aby zcela záměrně zamezila plánovanému průvodu příznivců Dělnické mládeže. Dne 31. 10. 2015 v 16:10 hod. v Olomouci na ulici Opletalova byli podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii zajištěni účastníci blokády. Během provádění zákroků policisty vyzýval žalobce a) ostatní osoby, aby nespolupracovaly s policií a neukazovaly žádné doklady.

Ze záznamu sepsaného dne 31. 10. 2015 por. Mgr. Radimem Řezáčem, komisařem Obvodního oddělení PČR Olomouc I, bylo zjištěno, že toho dne v době kolem 16:25 hod. byl spolu s dalšími dvěma kolegy požádán o provedení eskorty – předvedení osoby z Horního náměstí na OO PČR Olomouc I. Z řad přívrženců krajně levicových uskupení jim byla předána osoba, která odmítla na výzvu policistů sdělit a prokázat svoji totožnost. Tato osoba byla z důvodů uvedených v ust. § 63 odst. 3 zákona o policii předvedena na útvar OO PČR Olomouc I k prokázání totožnosti. Již při samotné eskortě služebním vozidlem probíhala s předváděnou osobou komunikace směřující ke zjištění její totožnosti. Poté, co byla předvedena na OO PČR Olomouc I, sdělila totožnost, která byla neprodleně ověřena, a bylo tak zjištěno, že se jedná o [redacted] [žalobce a)]. Po ověření totožnosti a po dohodě s dozorčím útvaru OO PCR Olomouc I byla celá věc s předvedenou osobou projednána a vyřízena domluvou, po které byla osoba propuštěna. V souladu s ust. § 54 písm. a) zákona o policii byla zajištěné a předváděné osobě při eskortě přiložena služební pouta, která byla sejmuta bezprostředně po příchodu na základní útvar OO PČR Olomouc I. Por. Řezáč dále uvedl, že dle jeho zjištění došlo k zajištění 98 osob z řad příznivců LEX, které dlouhodobě a zcela záměrně blokovaly ul. Opletalova v Olomouci, kudy měla vést trasa pochodu příznivců Dělnické mládeže. K zabránění střetů obou táborů byla bezprostředně před pochodem původní trasa pochodu odkloněna. K zajištění osob tak došlo v souladu s ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, neboť osoby se dopustily přestupku proti právu shromažďovacímu dle ust. § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím. Všechny osoby nepřístojným chováním bránily účastníkům ve splnění účelu předem plánovaného a řádně ohlášeného shromáždění s průvodem, současně byla dána obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno ke kontrole totožnosti osob v ul. Opletalova.

Z úředního záznamu sepsaného dne 12. 11. 2015 nrap. Bc. Jaromírem Stržínkem, vrchním inspektorem obvodního oddělení PČR Hranice, bylo zjištěno, že dne 31. 10. 2015 byl jako člen AKT vyslán na roh ulic Ostružnická a Opletalova, aby sdělil občanům, kteří v té době byli tzv. „zabalení“ příslušníky policejních jednotek Olomouckého kraje, že bude probíhat jejich perlustrace. Jednalo se o osoby, které v průběhu shromáždění Dělnické mládeže proti tomuto demonstrovaly a při rušení akce byly policisty AKT upozorňovány na porušování zákona o právu shromažďovacím. Při samotném sdělování informace nejprve oslovil osoby, které se zde nacházely, že budou kontrolovány policií, sdělil, jak bude kontrola probíhat, a jako důvod uvedl, že se mezi osobami nacházejí ti, kteří se dříve na Horním náměstí dopustili přestupku podle § 14 zákona o právu shromažďovacím. Po sdělení výše uvedených skutečností byly členům AKT kladeny různé dotazy, na které tito slušně a bez emocí odpovídali.

Z úředního záznamu sepsaného dne 14. 12. 2015 por. Bc. Luděkem Stolaříkem, komisařem OVK Jeseník bylo zjištěno, že telefonicky kontaktoval npor. Mgr. Petra Šafaříka, který na místě byl policistou zajišťující osoby. Tento mu k objasnění situace uvedl, že na místě mu sdělil zástupce velitele opatření plk. Jílek, že z pokynu velitele opatření plk. Mgr. Jiřího Musila, MBA, má v souladu s ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii zajistit osoby, které se dopustily přestupku proti právu shromažďovacímu dle ust. § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím a které v té době blokují ulici Opletalovu, jelikož všechny tyto osoby nepřístojným chováním bránily účastníkům shromáždění ve splnění účelu předem plánovaného a řádně ohlášeného shromáždění s průvodem, a současně byla dána obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat. Dále uvedl, že měli provést zajištění, zjištění totožnosti a vyhotovení formuláře „kontrola osoby“. Npor. Šafařík dále uvedl, že v době, kdy hovořil s plk. Jílkem, tak s osobami blokujícími ulici Opletalovu hovořil člen AKT, který jim vysvětloval, proč bude provedena kontrola totožnosti. Přesné znění rozhovoru vzhledem k hluku a vzdálenosti však neslyšel. Vzhledem k tomu, že viděl člena AKT s osobami hovořit, předpokládal, že tento je poučuje v souladu se zněním zákona o policii o právních důvodech prováděných úkonů, a osoby již osobně znovu nepoučoval. Byl svědkem toho, kdy v průběhu zjišťování totožnosti se osoby znovu ptaly na důvod zjišťování totožnosti a toto bylo těmto jednotlivými policisty opětovně sdělováno.

Z úředního záznamu sepsaného dne 31. 10. 2015 npor. Mgr. Petrem Šafaříkem, zástupcem vedoucího Obvodního oddělení PČR Olomouc II, bylo zjištěno, že bezprostředně před ukončením plánovaného shromáždění a započítím předem ohlášeného průvodu Dělnické mládeže se z Horního náměstí v Olomouci vydala směrem k ul. Opletalova skupina cca 100 příznivců LEX, kteří zcela organizovaně a úmyslně v celé šíři zablokovali ulici Opletalova, aby zamezili plánovanému průvodu příznivců Dělnické mládeže. Na základě rozhodnutí velitele opatření došlo v 16:10 hodin na počátku ulice Opletalova k hromadnému zajištění osob dle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, neboť osoby se dopustily přestupku proti právu shromažďovacímu dle ust. § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím. Všechny osoby nepřístojným chováním bránily účastníkům ve

splnění účelu předem plánovaného a řádně ohlášeného shromáždění s průvodem, současně byla dána obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat. Byla provedena kontrola totožnosti osob a po pominutí důvodu zajištění byly osoby z místa propuštěny.

Z úředního záznamu sepsaného dne 16. 12. 2015 pplk. Mgr. Davidem Vilímem, radou 18. oddělení pracoviště Olomouc GIBS, bylo zjištěno, že tento byl příslušníkem AKT, jeho velitelem byl ustanoven koordinátor nprp. Pavel Kleiner. Na základě ústního rozkazu nprp. Kleinera se přemístil společně s dalšími třemi členy AKT na roh ulic Ostružnická a Opletalova v Olomouci v době, kdy již došlo k policejnímu zákroku k zajištění demonstrujících osob na tomto místě. Bylo mu sděleno, že tyto osoby narušují řádně oznámenou trasu průvodu demonstrantů, čímž se dopustily přestupku, na základě čehož došlo k jejich zajištění s tím, že po nich bude žádáno prokázání totožnosti. Na místo byli vysláni za účelem předání této informace. Tuto informaci se rozhodl sdělit zajištěným nprap. Bc. Jaroslav Stržínek. Současně jim sdělil, co od nich bude požadováno a co bude dále následovat, pplk. Vilím uvedl, že on sám k davu v tu dobu nijak nepromlouval.

Z úředního záznamu o zajištění osoby sepsaného npor. Mgr. Petrem Šafaříkem dne 31. 10. 2015 bylo zjištěno, že dne 31. 10. 2015 v 16:10 hod. bylo zajištěno na začátku ulice Opletalova v Olomouci ve směru chůze z Horního náměstí celkem 94 osob, neboť byly přistiženy při jednání, které má znaky správního deliktu, a byla dána důvodná obava, že budou v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. Předmětným jednáním mělo být zatarasení pozemní komunikace a přilehlých chodníků, zejména nehybným postáváním a posedáváním, přičemž odmítaly toto místo opustit a narušily tak řádně ohlášený průvod ulicemi Opletalova, 8. května, Náměstí Národních hrdinů, třída Svobody, Pavelčákova, Horní náměstí, který měl následovat po ukončení proslovu, čímž nepřístojným chováním bránily účastníkům ve splnění shromáždění Dělnické mládeže, kdy v jejich jednání bylo spatřováno naplnění skutkové podstaty přestupku proti právu shromažďovacímu dle ust. § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím. Mezi zajištěnými osobami je uveden i žalobce b).

Ze záznamu sepsaného dne 31. 10. 2015 plk. Mgr. Richardem Jílkem o nasazení sil a prostředků PČR při shromáždění Dělnické mládeže v Olomouci bylo zjištěno, že toho dne byly zajištěny 2 osoby dle ust. § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii z důvodu vhození dýmavnice do davu osob, jedna osoba dle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii z důvodu poškození aparatury Dělnické mládeže a 98 osob dle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, které dlouhodobě a zcela záměrně blokovaly ulici Opletalova. Doba omezení osob od 16:10 hod. do 17:10 hod. dne 31. 10. 2015.

Z oznámení přestupku ze dne 20. 11. 2015 bylo zjištěno, že na 94 zajištěných osob bylo Policií ČR podáno Magistrátu města Olomouce oznámení z podezření z přestupku proti právu shromažďovacímu podle § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím. Tohoto přestupku se měly dopustit tím, že dne 31. 10. 2015 v době kolem 16:10 hod. v Olomouci na začátku ulice Opletalova ve směru chůze

z Horního náměstí zatarasily pozemní komunikaci a přilehlé chodníky, zejména nehybným postáváním a posedáváním, přičemž zcela zřejmě odmítaly toto místo opustit a narušily tak řádně ohlášený průvod.

Z fotografie, která je obsahem správního spisu, bylo zjištěno, že ulice Opletalova je demonstrujícími lidmi zatarasena v celé své šíři.

Z úředního záznamu sepsaného dne 3. 11. 2015 por. Mgr. Radimem Řezáčem, komisařem Obvodního oddělení Olomouc I, bylo zjištěno, že dne 31. 10. 2015 kolem 15. hodiny na Horním náměstí byla zajištěna osoba, která vhodila funkční pyrotechniku z řad levicových extremistů do shluku osob z řad pravicových extremistů, a současně s ním další osoba, která měla mít při sobě další pyrotechniku a která ji měla dát k dispozici prvnímu zajištěnému.

Z výslechu svědka nrap. Bc. Jaromíra Stržíňka bylo zjištěno, že se účastnil demonstrace jako člen AKT v rámci policejního opatření na Horním náměstí v Olomouci, kdy měl osobám sdělit, že se některé osoby dopouštěly protiprávního jednání, protože rušily demonstraci, a tato skupina se pak přesunula na roh ulice Ostružnické a Opletalovy, kde probíhal zákrok a ztotožnění. Sdělil jim, že se dopustily přestupku proti právu shromažďovacímu, asi upřesnil paragrafem. To byl ten důvod, na který dostal svědek pokyn, že jim má jít vysvětlit. Svědek byl za kordonem u zajištěných lidí, byly vytvořeny dva filtry vevnitř, kterými si policisté brali jednotlivé osoby ke ztotožnění, a tam si je následně poučovali. Nebyl svědkem toho, že by došlo k hromadnému poučení způsobem, jakým osoby poučoval svědek sám. Pak nastala druhá fáze, kterou prováděla policie, výzva k prokázání totožnosti a ztotožňování jednotlivců.

Z videonahrávek pořizených Policií ČR dne 31. 10. 2015 bylo zjištěno, že je zaznamenán proslov řečníků Dělnické mládeže, pokřikování mezi příznivci shromáždění a jejich odpůrci, obsahu projevu řečníků na nahrávce lze z většiny velmi dobře rozumět, dále je zaznamenán pochod účastníků shromáždění ulicemi města Olomouce, dále je zaznamenáno zjišťování totožnosti osob v ulici Opletalova, kdy policisté osoby kontrolují v systému pátrání, vypisují osobní data, pořizují kamerou záznam dokladů a jednotlivých osob. Na nahrávce označené jako dvd 3 je zaznamenán průběh ztotožnění žalobce b), natočení jeho tváře a jeho občanského průkazu. Dále je zde zaznamenána prohlídka žalobce a) příslušníky policie poté, co se odmítl legitimovat. Při lustraci jedné ze zajištěných osob, která se dotazuje, proč jsou lustrováni všichni na rozdíl od druhé skupiny demonstrujících, této osobě policista sděluje, že je to proto, že brání ve vjezdu, průchodu. Na dvd 1 je zaznamenáno, jak nrap. Bc. Jaromír Stržínek přistupuje k zajištěné skupině osob a sděluje, že se na náměstí dopustili přestupku, tento však není nijak upřesněn, k dotazu z davu, kdo konkrétně, nrap. Bc. Stržínek uvedl, že to je zaznamenáno na videozáznamu a že bude provedena lustrace osob, následně se to vyhodnotí a budou předvoláni ti, kteří se přestupku dopustili. Následně někdo z demonstrantů říká, že možná něco skandovali, na to nrap. Bc. Jaromír Stržínek odpovídá, že tím se přestupku dopustili. Následuje diskuze o lustraci, žalobce a) uvádí, že se ničeho

nedopustil, že se nenechá ztotožnit, nato mu policista sděluje, že bude předveden, žalobce a) říká, že to chce.

Relevantní právní úprava:

Podle čl. 19 Listiny základních práv a svobod právo pokojně se shromažďovat je zaručeno. Toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy.

Podle ustanovení § 14 odst. 2 písm. f) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nepřístojným chováním brání účastníkům ve splnění účelu shromáždění.

Podle ustanovení § 14 odst. 2 písm. h) zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně úmyslně zabrání jinému v podstatném rozsahu ve výkonu práva shromažďovacího.

Podle ustanovení § 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále jen „zákon o policii“) policista a zaměstnanec policie jsou povinni a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,

b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Podle ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Podle ustanovení § 35 odst. 1, 2 zákona o policii policista je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně, hrozí-li nebezpečí, že jí bude neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím. Po předchozí marné výzvě je policista oprávněn zbraň odebrat. Policista je oprávněn provést prohlídku osoby a odebrat jí zbraň, pokud

a) osobní svoboda osoby má být omezena,

b) proti ní směřuje zákrok, nebo

c) proti ní směřuje jiný úkon, hrozí nebezpečí, že osoba bude klást odpor, a je podezření, že má u sebe zbraň.

Podle ustanovení § 63 odst. 2 písm. a), l) zákona o policii policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu nebo při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně

bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti.

Podle ustanovení § 63 odst. 3 zákona o policii odmítne-li osoba uvedená v odstavci 2 prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti policista poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.

Podle ustanovení § 52 písm. p) zákona o policii donucovacími prostředky jsou pouta.

Podle ustanovení § 53 odst. 1 zákona o policii policista je oprávněn použít donucovací prostředek k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku.

Podle ustanovení § 53 odst. 2 zákona o policii před použitím donucovacího prostředku je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

Podle ustanovení § 53 odst. 3 zákona o policii policista je oprávněn použít donucovací prostředek, který

- a) umožní dosažení účelu sledovaného zákrokem a
- b) je nezbytný k překonání odporu nebo útoku osoby, proti níž zakročuje.

Podle ustanovení § 54 zákona o policii policista je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby

- a) zajištěné,
- b) zadržené,
- c) zatčené,
- d) dodávané do výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo
- e) převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy,

je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Policista je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob. Prostředek k zamezení prostorové orientace je policista oprávněn použít pouze, nelze-li účelu úkonu dosáhnout jinak.

Podle ustanovení § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“) žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem,

anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

Úvahy a závěry krajského soudu:

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu správního orgánu (§ 87 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Co se týče výzvy k prokázání totožnosti učiněné vůči žalobcům nrap. Jaromírem Stržínkem, který byl členem AKT a poučoval osoby, jež byly zajištěny v Opletalově ulici v Olomouci, soud ji považuje za nezákonnou, neboť se jednalo o výzvu, která byla učiněna vůči anonymnímu davu, když v řízení nebylo prokázáno, kdo tuto výzvu skutečně slyšel, a zejména z toho důvodu, že byla neurčitá, neboť jejím adresátům nebylo sděleno, jakého konkrétního přestupku a jakým jednáním se měli dopustit. Soud je toho názoru, že pokud výzva není dostatečně určitá ve smyslu ustanovení § 63 odst. 2 písm. a) zákona o policii, není provedena správně a je nezákonná. To, že nrap. Stržínek uvedl, že se osoby dopustily přestupku na náměstí, nepovažuje soud za dostatečně konkrétní vymezení.

Soud doplňuje, že i pokud by byli žalobci řádně poučeni o tom, že se měli na Horním náměstí v Olomouci dopustit přestupku proti právu shromažďovacímu tím, že narušovali projevy řečníků intenzivním křikem a za užití písťalek a hrkaček, soud takové jednání nepovažuje za přestupek ve smyslu ustanovení § 14 odst. 2 písm. f) zákona o právu shromažďovacím, tedy bránění účastníkům ve splnění účelu shromáždění, neboť z videonahrávek jednoznačně vyplývá, že proslovům řečníků shromáždění organizovaného Dělnickou mládeží je ve většině velmi dobře rozumět. Přerušení proslovu na krátkou dobu nelze považovat za nemožnost splnění účelu shromáždění, který byl s ohledem na srozumitelnost projevů všech řečníků naplněn.

Nutno podotknout, že z obsahu spisu jednoznačně vyplývá rozpornost informací mezi příslušníky policie provádějícími legitimaci osob v tom směru, jakého přestupku se měly zajištěné osoby dopustit a proč jsou tedy legitimovány. Tato skutečnost vyplývá jak z videonahrávky, na níž je jedné z osob, jejíž prokazování totožnosti je v daném momentě nahráváno, policistou, který zjišťování totožnosti provádí, sdělováno, že je to z toho důvodu, že brání ve vjezdu, resp. průchodu, tak i z následně sepsaných úředních záznamů, které obsahují dvojí popis jednání, pro které byly osoby zajištěny; tedy jak skutečnost, že docházelo hlučením na jiném místě náměstí k narušování projevů řečníků ohlášeného shromáždění, tak i důvod narušení řádně oznámené trasy průvodu demonstrantů zahrazením ulice Opletalova.

Pro úplnost soud uvádí, že součástí práva na shromažďování a zejména svobody projevu je i právo vyslovit svůj názor či postoj prezentovaný na shromážděních, s nimiž bytostně nesouhlasím, byť se konají legálně (viz také rozsudek Evropského soudu pro lidská práva Öllinger proti Rakousku). I v těchto případech je na místě restriktivní výklad, tzn. zasáhnout proti takovému shromáždění až tehdy, pokud by bylo v jeho důsledku konání shromáždění původního zcela či

podstatně znemožněno. Jak uvádí Vojtěch Šimíček¹, *jestliže tedy je např. oznámeno konání shromáždění ve formě průvodu a do jeho plánované cesty se postaví účastníci spontánně svolaného shromáždění, kteří tomuto průvodu chtějí zabránit, je namístě nejprve se pokusit o obejítí této blokády, a teprve pokud není jiné možné řešení, je dán důvod k rozpuštění tohoto spontánního shromáždění, a to v krajním případě i za použití represivních prostředků. Platí totiž, že by "v demokracii právo na protidemonstraci nemělo vyústit až v ochromení účinného práva se shromažďovat" (viz rozsudek ESLP Plattform "Ärzte für das Leben" proti Rakousku). Z těchto důvodů tak krajský soud jednání spočívající v zatarasení ulice Opletalova, již měl vést plánovaný průvod ohlášeného shromáždění, nepovažuje za jednání naplňující znaky některého z přestupků podle ustanovení § 14 zákona shromažďovacího [a to ani dle písm. h), jak předmětné jednání kvalifikoval v úředním záznamu ze dne 9. 11. 2015 pprap. Marián Grivalský], neboť konání shromáždění a jeho průvodu nebylo zatarasím ulice nijak znemožněno, když Horní náměstí v Olomouci bylo možné opustit několika jinými ulicemi, aniž by došlo k významnějšímu vlivu na průběh průvodu. K odklonění průvodu vedlejší ulicí ostatně skutečně došlo a tento se tak uskutečnil.*

Krajský soud tak uzavírá, že výzva učiněná nprap. Jaromírem Stržínkem byla nezákonným zásahem. Jinou výzvu k prokázání totožnosti žalovaný 1) netvrdil a v řízení nebyla prokázána.

Pokud se týká vymezení doby zajištění a znemožnění odchodu žalobců, tyto úkony policie jsou vázány jen a pouze na výzvu nprap. Jaromíra Stržíňka k prokázání totožnosti. Soud nemá za to, že pokud celá soudem posuzovaná událost začala nezákonnou výzvou, že by i zajištění osob muselo být nutně nezákonným zásahem. Pokud by v mezidobí došlo k jednání, které by někoho ohrožovalo či narušovalo průběh řádně ohlášené demonstrace, bylo by zajištění osob zcela v pořádku, taková situace však nenastala. Z úředních záznamů naopak vyplývá, že zajištěné osoby zatarasily komunikaci nehybným postáváním a posedáváním, jednalo se tedy s ohledem na výše uvedené o ústavně konformní jednání. Soud připouští i možnost, že by zajištění, tak jak bylo provedeno, bylo provedeno za účelem zajištění oddělení předmětných dvou skupin demonstrantů, aby byl zabezpečen např. bezpečný průběh plánovaného pochodu skupiny demonstrantů PEX a nedošlo ke střetům mezi skupinami [§ 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii]. Takové opatření k zajištění veřejného pořádku by za popsané situace, kdy by zjevně hrozilo, že dojde ke střetu obou skupin, bylo zákonné. Nic takového však ze strany žalovaného 1) nebylo tvrzeno ani prokazováno a nic takového neuvedl ani svědek nprap. Stržínek.

S ohledem na skutečnost, že podle ustanovení § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii je policista oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci, tak považuje soud s ohledem na výše uvedené závěry za nezákonné i zajištění žalobce a) a žalobce b), neboť má za to, že se žalobci nedopustili jednání, které by mělo znaky správního deliktu, a nebyl zjištěn jiný zákonný důvod pro zajištění.

¹ E. Wagnerová, V. Šimíček, T. Langášek, I. Pospíšil aj. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha. Wolters Kluwer. 2012.

Ve vztahu k žalobci b) bylo prokázáno, že doba jeho nezákonného zajištění trvala až do okamžiku, kdy se žalobce b) legitimoval příslušníkovi Policie ČR a následně odešel. Soud tedy považuje zajištění žalobce b) v daném rozsahu za nezákonný zásah.

Pokud se týká žalobce a) a jeho předvedení na služebnu obvodního oddělení policie, má soud za to, že vzhledem ke všem okolnostem případu byla situace policií nedostatečně vyhodnocena a zvolené opatření předvedení žalobce a) bylo nepřiměřené a v rozporu s ustanovením § 63 odst. 3 a § 11 zákona o policii. Krajský soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2016 č. j. 10 As 236/2015-36, dle něhož *odmítne-li osoba prokázat svoji totožnost nebo nemůže-li ji prokázat ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti a policista nemůže její totožnost zjistit provedením úkonu na místě, je dle § 63 odst. 3 zákona o policii oprávněn osobu předvést k provedení úkonů směřujících ke zjištění její totožnosti. Za situace, kdy v průběhu řízení z provedených důkazů nevyplývá, že by se žalobce a) svému zadržení jakkoli bránil, že by se snažil o útěk, že by někoho napadal apod., naopak sám uváděl, že chce být předveden, považuje soud zadržení žalobce a) a jeho převoz na obvodní oddělení Policie ČR sice obecně za možné, ale v dané situaci za nepřiléhavé, zbytečně represivní a v rozporu s uvedenými ustanoveními zákona o policii, a to i s ohledem na vzdálenost místa jeho zajištění od stanice Obvodního oddělení 1 na Sokolské ulici, tedy převoz na vzdálenost cca 300 metrů. Pokud na konci zjišťování totožnosti žalobce a) stačila toliko výzva ke sdělení osobních údajů s tím, že pokud tyto údaje sdělí, bude následně propuštěn, což se i stalo, není soudu zřejmé, proč taková výzva nebyla učiněna kdykoli dříve, v souladu se zásadou přiměřenosti, a to vše za situace, kdy policie měla na místě prostředky k ověření totožnosti na místě, což ostatně učinila, jak vyplývá z videozáznamu, u jiných zajištěných osob, které u sebe neměly doklad totožnosti. Doba nezákonného zásahu v případě žalobce a) tak skončila propuštěním z Obvodního oddělení PČR Olomouc 1.*

V návaznosti na výše popsané chování žalobce a) a celou nastalou situaci tak krajský soud shledal nezákonným zásahem i prohlídku žalobce a), neboť dospěl k závěru, že pro takové opatření nebyl dán zákonný podklad. Prohlídku osoby je možné provést jen v zákonem vymezených případech upravených zejména ustanovením § 35 zákona o policii, opět při aplikaci zásady přiměřenosti § 11 zákona o policii [dále je prohlídka osob zákonem o policii upravena v případě před umístěním osoby do cely (§ 29), při zajišťování bezpečnosti chráněného objektu nebo prostoru (§ 48), při zajišťování bezpečnosti určených osoby (§ 49)]. Krajský soud má provedenou osobní prohlídku za zcela nepřiměřenou, neboť žalobce a) nekladl žádný odpor, kromě neuposlechnutí výzvy veřejného činitele týkající se prokázání totožnosti s policií spolupracoval a nebylo zde žádné podezření, že má u sebe zbraň, kterou by policista chtěl při osobní prohlídce žalobce a) odebrat. Krajský soud tak považuje prohlídku žalobce a) za nepřiměřenou, a tudíž nezákonnou. Navíc uvedená prohlídka byla evidentním následkem předvedení žalobce a), k němuž - jak rozvedeno výše - nemělo vůbec dojít, protože i proto soud uzavírá, že podmínky pro provedení prohlídky nebyly v posuzovaném případě dány.

Ohledně použití pout jako donucovacího prostředku ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 zákona o policii soud konstatuje, že tato byla vůči žalobci a) použita

neoprávněně, neboť nebyly splněny podmínky předvídané ustanovením § 53 nebo § 54 zákona o policii. Krajský soud je toho názoru, že bylo v řízení jednoznačně prokázáno, že u žalobce a) nemohla být dána jakákoli obava, že by mohla být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se žalobce a) pokusí o útěk (§ 54 zákona o policii). Použití pout jakožto donucovacího prostředku u žalobce a) tak bylo nezákonným zásahem.

Krajský soud zamítl žalobu toliko co do části pohrůžky předvedením a případně použitím donucovacích prostředků, neboť v tomto směru má soud za to, že uvedené jednání policistů nelze vyhodnotit jinak, než jako poučení o následcích neuposlechnutí výzvy ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu. Poučení o právech a povinnostech přitom nemůže samo o sobě zasáhnout do práv poučovaného, a proto ani nenaplnuje znaky zásahu ve smyslu § 82 s.ř.s.

S ohledem na výše uvedené, kdy bylo shledáno, že zjišťování totožnosti a zajištění žalobců bylo nezákonným zásahem, byli žalobci úspěšní i co se týče požadavku odstranění následků tohoto nezákonného zásahu, a proto bylo soudem žalovanému 1) v souladu s ustanovením § 87 odst. 2 s. ř. s. přikázáno zlikvidovat veškeré záznamy týkající se žalobců pořízené v souvislosti s jejich ztotožněním a zajištěním.

Ve vztahu k žalovanému 2) soud žalobu žalobců zamítl, neboť v řízení nebyla zjištěna žádná jeho ingerence v projednávané věci, nebylo zjištěno ani jiné postavení žalovaného 2) v řízení, které by při složité struktuře vzájemných vztahů nadřízených orgánů a podřízených bezpečnostních sborů bylo možné, o čemž svědčí i ustanovení § 83 s. ř. s., jímž je žalovaný určen, z tohoto důvodu nebyl žalovaný 2) vyloučen pro nedostatek pasivní legitimace již na počátku řízení. Žádná taková skutečnost však zjištěna nebyla, a proto soud rozhodl vůči žalovanému 2) o zamítnutí žaloby podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení ve vztahu žalobců k žalovanému 1) rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že byla žalobcům vůči žalovanému 1) přiznána plná náhrada nákladů řízení, neboť jejich procesní neúspěch pokládá soud za zcela bagatelní, a proto neovlivňující výši přiznaných nákladů řízení. Náklady každého z žalobců ve výši 18.401,40 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč a 2) náklady za zastupování advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 14.880 Kč za 6 provedených úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d), g) AT, tj. převzetí zastoupení, sepsání žaloby, sepsání dalšího podání ve věci a 3x účast při jednání před soudem za každé dvě započaté hodiny, jednání soudu trvalo od 10:00 hod. do 15:35 hod. (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále snížena o 20 % dle § 12 odst. 4 AT na částku 2.480 Kč), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony v rozsahu jedné poloviny částky 1.800 Kč, tj. 6 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, náhrada za každou započatou půlhodinu promeškaného času –za čas strávený cestou z místa sídla advokáta a zpět dle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 a 4 AT, kdy soud nepřiznal náhradu z místa bydliště do místa pracoviště advokáta, neboť soudní jednání bylo nařazeno na 10:00 hod, proto 4 půlhodiny v rozsahu jedné poloviny částky 400 Kč. Dále soud přiznal dle § 13 odst. 1 a 4 AT náhradu

cestovních výdajů advokátky žalobců v rozsahu jedné poloviny z místa výkonu práce Brna do Olomouce a zpět, tj. 158 km, vozidlem Mercedes - Benz A 180 Cdi s kombinovanou spotřebou motorové nafty 5,2 l/100 km. Základní náhrada za použití motorového vozidla činí dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 385/2015 Sb. částku 600,40 Kč (3,8 Kč/1 km, tj. 158 km x 3,8) a náhrada za spotřebované pohonné hmoty činí při ceně dle § 4 písm. c) vyhlášky 29,50 Kč/1l, při kombinované spotřebě vozidla 5,2 l/1 km dle VTP, částku 242,40 Kč, celkem tedy 842,8 Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

Ve vztahu k žalovanému 2) je nutno zdůraznit, že sám zákonodárce v definici žalovaného podle s. ř. s. předpokládá a je si vědom jistých nejasností ve vzájemném postavení řídicího orgánu a bezpečnostního sboru, je zde ta výjimka předpokladu nejistoty žalobce, ke které u bezpečnostních sborů běžně dochází. Obhájit vlastní postup, byť by tu žádný nebyl, tak jako v tomto případě, avšak za této nejasné situace při provázanosti Policie ČR a žalovaného 2), pokládá soud za běžnou úřední činnost a neshledal žádné důvody, proč se odchýlit od velmi striktního závěru vysloveného v rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, dle něhož náhradu nákladů spojených s účastí pracovníků správního orgánu u jednání správního soudu soud dle § 60 odst. 7 s. ř. s. procesně úspěšnému správnímu orgánu zásadně nepřizná.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Olomouci dne 11. května 2016

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu